

handle Finantsloven og de enkelte Sager. Nu er det ganske vist, at for en 2—3 Aarsfiden, i de første Aar efter 1885, var Forskellene anderledes. Da var Stillingen den — paa Grund af det Tilbud, som blev gjort Regjeringen fra Oppositionens Side om at forhandle med den og enes om en regelmæssig Finantslov paa den Betingelse, at Regjeringen fravalde at gennemføre Rjobenhavn's Befæstning imod Oppositionens Villie og opgav at holde Provisorierne i Live imod Folkethingets grundlovmæssige Ret — at da havde det været muligt at faae et Forlig paa Finantsloven og komme til en Forstaaelse om Finantsloven, der havde sikket os ikke blot for Diebliffet, men ogsaa for Fremtiden Enighed om Grundspørgsmaalene, idet der jo i denne Indrømmelse fra Regjeringens Side, i Modtagelsen af disse Vilkaar fra Regjeringens Side, vilde have ligget en Anerkjendelse af Folkethingets grundlovmæssige Ret, af vor Bevillingsret. Men efter at dette Tilbud er blevet afvist, og Fæstningen er bleven bygget, og Spørgsmaalet om Provisorierne ikke har opvækket stor Interesse mere, da den hele Sag er sunket ned til et Tidsspørgsmaal, nemlig om, hvorlænge det kan holde eller ikke, saa er denne Vej ikke for Diebliffet brugelig. Nu vil jeg ikke paastaa, at en Anerkjendelse af Folkethingets grundlovmæssige Ret skulde være saaledes knyttet til disse 2 Punkter, at denne Anerkjendelse ikke ogsaa skulde kunne sættes igjennem ved Hjælp af andre Punkter paa Finantsloven og faae sit Udtryk paa Finantsloven under en saadan Form, — paa ingen Maade! Men for det Første ser jeg ikke klart, hvilke andre Punkter det skulde være, og dernæst kan jeg ikke se Andet end, at det Parti, som støtter Regjeringen haade her og udenfor Rigsdagen, ved den Stilling, det indtog til Forligstilbudet, og ved sin Stilling til Rjobenhavn's Befæstning har bragt sig selv ind paa en Vej, som vil tvinge dem videre og videre og gjøre det nødvendigt for dem, hvert Aar paany at sprænge Finantsloven den 1ste April, gjøre vort Arbejde resultatløst. Men dette vil atter føre til, at Folkethinget og Oppositionen paa sin Side vil blive nødt til hvert Aar fastere og bestemtere at fastholde den opstillede Fordring: en Givelse af Garantier for, at vi virkelig kunne komme ind i grundlovmæssige Tilstande. Sagen er jo den, at det at faae en Finantslov er ikke i og for sig en Opgave for al vor Politik. Det kan være meget ønskeligt at naae dertil. Jeg vil ansæ det for at være overordentlig ønskeligt, at man kunde faae en regelmæssig og betrygget Finantslov. Men

dette, blot at faae en Finantslov og laae en Streg over Fortiden og glemme, hvad der var sket, hvad vilde det være Andet end at faae en Slags neutral Finantslov, som gif udentom alle Vanskelighederne og dækkede over de Spørgsmaal, som laa Partierne imellem? Det vilde være et af disse bekjendte raadne Forlig, som de Partier, der have sluttet det, meget hurtigt atter fortryde. Det vilde ikke føre til Andet, end at et Diebliff efter, at Forliget var sluttet, vilde det blive fortolket, forklaret, omstridt, Misforstaaelser vilde opstaa, og Resultatet vilde blive nye Stridspunkters Fremkomst, ny Konflikt, det vilde atter bringe Uoverensstemmelse frem mellem Thingenes Interesser og paany fornyede Lovgivningsmagtens Faktorens Stiltil hverandre. Under disse nye Konflikter vilde saa det Samme gjentage sig, hvad der har gjentaget sig saa tit, og som har været Grunden til Ulykterne i den sidste Tid, at Regjeringen indlod sig paa den samme Fremgangsmaade, som den alt en Gang har anvendt, og der vilde ikke være naaet Noget. Skal man virkelig naae at komme ud af dette Uføre, som jeg tror, at Alle ønske at komme ud af, er der vistnok kun een Vej at gaa, og det er den, jeg allerede for Aar tilbage har gjort opmærksom paa. Jeg har ved flere Leiligheder gjentaget og sagt, hvad det kommer an paa, nemlig en Forstaaelse af Forsætningen. Nu kan ganske vist Forstaaelse, som jeg allerede har bemærket, naaes gennem Finantsloven, gennem Forhandling; men efter den Stilling, Regjeringen har indtaget, og efter den Stilling, vi maa antage, at vore Modstandere vedblivende vilde indtage, saa vil man ikke kunne opfatte det paa anden Maade, end at det ikke er deres Mening at naae en Forstaaelse ad den Vej. Naar det er Grundlaget, saa er den simple og nødvendige Konsekvens af den Forhandlingspolitik, Folkethinget har fulgt i de sidste Aar, den, at vi tage Spørgsmaalet op og revidere fra Grunden der, hvor det naturligt kan tages op, nemlig paa selve Forsætningens Grundlag, det vil sige, at man tager Forsætningen op til Revision.

Nu skal jeg dog lidt nærmere forklare, hvad jeg fortaar derved, at tage Forsætningen op til Revision. — Forsætningen af 1866 har jo været Gjenstand for megen haard Kritik og mange haarde Domme. Den har været betegnet som absurd, og selve Princippet har man ligesvem betegnet som meningsløst. Hvis jeg og i det Hele taget Forslagsstillerne skode paa det Standpunkt, vilde vi slet ikke have rørt ved Forsætningsspørgsmaalet. Thi at tage hele Forsæt-